

TREČIAS

– Jézau, ar jūs visai nešildote šios patalpos?

– Na, įtariamieji dažniausiai būna kiek kitaip apsivilkę. Žinote, su keli nėmis, batais...

– Dryžuotais megztiniais, kaukėmis, maišu, ant kurio užrašyta GROBIS?

– Taip, maždaug.

Šiurpdamas Parlabeinas užsivilko šiurkštų megztinį, kurį jam davė, kai, nepaisydami jo protestų, išmetė purvinus marškinėlius, nes nuo jų sklindanti smarvė pernelyg priminė tą velnio butą. Norėdamas išvengti arešto ar bent jau atidėti šį malonumą, Parlabeinas sutiko pats eiti į nuovadą, bet jam nebuvo leista užeiti namo, ir į policiją teko keliauti pusnuogiam. Grieždamas dantimis, leido policijai įsilaužti į butą ir apieškoti, tačiau jie dar nebuvo susidoroję, kai Delzyl ir Kalahanas jį išsivedė.

Dideliam Parlabeino siaubui policijos nuovada buvo už penkiasdešimties jardų nuo jo namų, kitoje aikštės puseje. Iteikdamas raktus tas niekšelis Maklynas nė žodžiu neužsiminė apie tokią vietos įžymybę. Tačiau pabégėliai valkatos negali rinktis.

Jie nusivedė Parlabeiną per sniegu pabarstytą žolę pro neišvengiamai besibūriuojančius žioplius ir, kaip jis instinktyviai suprato – deja, pernelyg vėlai, – laikraščio fotografą, spėjusį padaryti bent pusę tuzino nuotraukų, kol Parlabeinas nežymiai pakišo kumštį su aukštyn iškeltu didžiuoju pirštu. Pakeliui į nuovadą jo kojos paraudo ir suledėjo, bet vėl tapo švarios. Tarpduryje jie susitiko išskubantį išbalusį, virpantį paštinką.

Parlabeinui buvo leista nusiprausti ir apsivilkti šiurkštujį megztinį, ta-

da ji nuvedė į apklausos kambarį, kur jis išsėdėjo visą valandą, laukdamas inspektorius Makgregoro ir Delzyl. Išvydės susikūprinusias, pavargusias žmogystas jis suklapsėjo akimis.

– Nemalonus rytas? – paklausė Parlabeinas.

Makgregoras išplėtė akis ir linktelėjės sunkiai atsiduso.

– Lavonas pižamos kelnėmis apverstame bute, kraujo ir vėmalų klanai, o pasigardžiavimui – šūdo pyragas ant židinio.

Parlabeinas išsižiojo.

– Šūdo nepastebėjau.

– Žinoma. Jis buvo išneštas tyrimams prieš jums pasirodant.

– Ką? Jūs išnešeite šūdą, bet palikote lavoną?

– Jūs neuostete to šūdo.

– Nesu tuo tikras.

– Šiaip ar taip, netrukus viena mano pareigūnė išvydo pusnuogi vyra, vaikštinėjantį po žmogžudystės vietą ir akivaizdžiai norintį išlipti pro langą. Manau, sutinkate, kad mes pelnytai manome, jog tai labai įtarinta. Gal galėtumėt paaikiinti, ką ten veikėte?

– Taip, – atsakė Parlabeinas, stengdamasis sudaryti ramaus ir blaiviai mąstančio žmogaus įspūdį, jeigu tik leis kalenantys dantys. – Kaip jau minėjau detektyvei Delzyl, buto durys užsitrenkė, ir aš nusprendžiau išlipti į jį pro langą.

– Ką gi, pone Parlabeinai, skamba visai logiškai, bet leiskite paklausti dar kelių dalykų. Ar pažinojote to buto gyventoją... kokia jo pavardė?

– Nežinau.

– Gerai... Ponsonbij. Daktarą Džeremį Ponsonbij.

– Visiškai ne. Niekada nesu jo matęs.

– Ar seniai čia gyvenate?

– O, geras trisdešimt šešias valandas.

– Kur gyvenote anksčiau?

– Svytserio aveniu.

Makgregoras stengesi prisiminti šią vietą.

– Vakarinėje miesto dalyje?

– Vakarų Holivude.

Makgregoras linktelėjo.

– Aišku. Taigi, tiesą pasakius, jūs neketinote sprukti iš daktaro Ponsonbio valdų, ir, jei jis būtų gyvas, turbūt nebūtų neprieštaravęs, jeigu nekviečias ateitumėte ir pasinaudotumėte jo langu, kad įliptumėte į savo butą?

– Visiškai teisingai.

– Tačiau vieno aš nesuprantu, pone Parlabeinai, – kantriai, bet pavargęs taré Makgregoras. – Daugelis žmonių net užsitrenkę duris ir pusnuogiai stovėdami ant laiptų nesiryžtų į eitį į svetimas valdas net jei durys būtų plačiai atviros. Bet tarkime, kad jie tai padarė, tiek to. Daugelis žmonių atšoktų, pajutę stiprų vėmalų dvoką ir išvydę tarpduryje didžiulį klaną. Tačiau, tarkime, jie nekreipčia į tai dėmesio. Daugelis žmonių pakankamai smarkiai išsigąstę sumaitoto lavono. Vieni nualptų. Kiti galbūt susivemtų. Treti išgriūtų iš buto, visu balsu šaukdami policiją.

Jis išdėmiai žvelgė Parlabeinui į akis.

– Labai labai mažai žmonių nesutrikdamis tebeketintų išlipti per langą ir taip parkeliauti namo. Daugelis nuspręstų, sakykime, jog tai nepaprastas įvykis. Kad atsirado svarbesnių reikalų, nei rūpintis, kaip grįžti į savo butą.

Parlabeinas supratinčiai linktelėjo.

– Mano manymu, aš mėginu pasakyti, kad jūsų elgesį vertinu kaip... neįprastą, – tėsė Makgregoras. – Netgi išskirtinių. Todėl aš turiu pats savęs paklausti dviejų dalykų: A, kodėl jūs išdrįsote į eitį į daktaro Ponsonbio butą, ir B, kodėl pamatės jo lavoną nepuolėte bėgti šaukdamas „gelbékite“.

Įtraukęs rankas į per ilgas šiurkštaus megztinio rankoves, Parlabeinas atsilošė kėdėje. Pagirios nesumažėjo net ir nuo naujoviškų vaistų, ir jis jautė, kad dabar jį išgelbėtų tik daug Irn-Bru limonadą, kepsnys ir ilgas miegas. Tarp Parlabeino ir tų dalykų dabar stovėjo Makgregoras, žmogus, kuris nuolankiai susitaikė su neįvengiamais šios bylos nemalonumais ir vargais, todėl dabar buvo pasirengęs kankinti Parlabeiną nors iki kito amžiaus vidurio.

Nuoširdžiai ir tiesmukiškai kalbėti su policininkais visuomet būdavo pavojinga, nes jų protas visiškai susipainiodavo, o pasekmės dažniausiai būdavo visapusiai liūdnos. Tačiau, kadangi Makgregoras nuobod-

džiaudamas laukėjo melų pasakos, Parlabeinas nusprendė išméginti savo laimę.

– Na, gerai. A, smalsumas. B, daktaras Kadirkasjisbūtų nebuvo pirma mano gyvenime matyta žmogžudystės auka. Turbūt nemanote, kad jis nusižudė?

Makgregoras nusišypsojo. Neplačiai, bet Parlabeinas jo šyptelėjime žvelgė palengvėjimą, Irn-Bru, kepsnį ir miegą. Makgregoras mostelėjo ranka, skatindamas Parlabeiną tėsti.

– Turiu pripažinti, kad esu profesijai pasišventęs ilganosis kalės vaiskas, – atsidusės taré jis. – Aš žurnalistas ir man sunku praeiti pro atviras duris, nesvarbu, kad tai nusikaltimo vieta. Tai lyg refleksas, nevaldomas instinktas.

– Kaip musės, kuri nepraskrenda pro šūdą? – paklausė Dalzyl.

– Na, tarkime, kad būrys policininkų visuomet traukia mano dėmesį, taigi, jei aš esu musė...

– Mes – insekticidai, pone Parlabeinai, – griežtai pasakė Makgregoras.

– Kodėl apsižvalgęs negrižote nuo durų?

– Išgirdau kažką lipant laiptais ir pamaniau, jog bus negerai, jei kas pamatys mane sprunkant iš nusikaltimo vietas. Tiesą sakant, aš visai nenorejau patekti į nuovadą vien apatiniais baltiniais ir šalanciais pauatais ir kad policija manęs klausinėtų, ką, po velnių, veikiau, juolab kad, mano manymu, jūsų laukia svarbesni darbai.

– Pakankamai.

Kažkas pasibeldė į duris, ir įkišęs galvą Kalahanas pasikvietė Makgregorą pasitarti.

– Kaip manote, ar jis manimi tiki? – paklausė Parlabeinas Delzyl, kai jiedu liko dviese.

– Kodėl klausiate, ar jis tiki jumis? Verčiau pasidomėtumėte, ar aš jumis tikiu.

– Žinau, kad tikite.

Neištverus Delzyl nusikvatojo ir papurtė galvą. Jos bruožai buvo švelnūs, bet per smaili nosis, ant kurios Parlabeinas pastebėjo mažą duobutę; matyt, laisvalaikiu ten įsisegdavo auskarą.

– Gerai, – tarė ji. – Pagavote. Bet aš tik detektyvė ir galbūt, instinktyviai tikėdama jumis, darau klaidą, iš kurios teks mokytis ateityje.

– Bet tai nėra instinktyvus tikėjimas, – pasakė jis, droviai flirtuodamas/žavédamas, lyg būtų pamiršęs, kaip juokingai atrodo. – Jūs tikite manimi, nes jeigu ir turėčiau ką bendro su žmogžudyste, būtų nepaprastai ir neįtiketinai kvaila vaikštinėti po policijos pareigūnų apsuptą nusikalstimo vietą.

– Bet šuo grįžta, kur privėmės, – atsakė ji, bakstelėdama pieštuku į Parlabeiną.

– Galiu jus patikinti, kad aš ten neprivėmiau. Tiesą sakant, prieš užsi-trenkdamas pats ieškojau savo balos, bet visiškai nesékmelingai, nes nebu-vo ko atrasti.

– Ką?

– Oi, neklauskite. Ką jūs manote apie velionį daktarą P?

– Ramiau, smarkuoli. Neketinu atvirai iškloti vykstančio tyrimo duomenų kažkokiam rašeivai. Iš to, kas šiandien vyko, manau, kad būtų... neapdairu, švelniai tariant, leisti jums įsivelti į šią bylą.

– Patikékite, panele Dezyl, *nė už ką* nesivelčiau į šią bylą. Nepamirški-te, kad mačiau tą jovalą ir uosčiau smarvę, taigi nepavydžiu tokios lai-mės. Bet kaip galiu stebėti, jeigu nežinau, ko ieškoti.

– Ką turite galvoje? – paklausė ji šikart rimčiau.

– Puikiai suprantate.

Dezyl griežtai ir ilgai žvelgė į Parlabeiną, kuris pajuto, jog jam nežmo-niškai pasisekė tokiomis aplinkybėmis pelnyti krislelių pagarbos.

– Jūs akylas? – pagaliau paklausė ji.

Jis nusiviepė.

– Sakyčiau, kad jūsų vyrukas buvo miręs ne mažiau, kaip prieš devy-nias valandas, kai šiuryt jį pamačiau, – pradėjo jis. – Iš jovalo ant grindų ir aukos veido jovalo galima teigti, kad prieš mirtį jis aršiai grūmėsi su užpuoliku. Jis buvo iš pradžių surištas, o paskui papjautas ir nukraujavo ten pat, kur ir buvo rastas, tik vėliau kažkas nurišo pancius. Nelygios pirštų žaizdos pakiša mintj, kad jie buvo nukąsti, o ne nukirsti kažkuo, kuo buvo perpjauta gerklė. Kadangi jis neteko *abiejų* rankų smilių, manau, kad jie buvo nukąsti surišus auką, o ne grumiantis, gal net jau po

mirtino pjūvio. Be to, spėju, kad jie buvo nukąsti iš keršto, nes grumda-masis su žudiku gerasis daktaras atskaičiavo vieną jo smilių.

Delzyl turėjo labai pasistengti, kad nusleptų nustebusi.

– Gerai, smarkuoli, – tarė ji. – Tarkime, kad išties neturi nieko bendra su tuo ir nepasakoji savo naktinių įspūdžių. Įdomu, kur buvai tuo metu, kai apačioje déjos tie kraupūs dalykai?

– Miegojau savo bute.

– Ką? Miegojai per visą grumtynių ir žudynių triukšmą ir kol buvo niokojamas butas?

– Panele Dezyl, patikékite manimi, aš *esu* miegojės per žemės drebéji-mą. Gal labiau pasiseks su kaimynais, kurie gyvena apačioje.

– Ponia Angus. Ji našlė ir gyvena viena. Guldama miegoti visuomet išsiima klausos aparatą.

– Žinoma. Taigi niekas nieko negirdėjo. Ar kas nors ką nors matė?

– Kol kas nieko nepranešta.

– Aš kalbu ne apie viešuomenę.

Suvokusi, kur suka Parlabeinas, Dezyl susigūžė.

Parlabeinas kreivai šyptelėjo. Jis stengėsi nesišypsoti, bet buvo labai gera.

– Nori pasakyti, kitoje gatvės pusėje kažkas buvo nužudytas, bet né vienas kaustytabatis nepastebėjo nieko įtartino?

– Gerai gerai, nieškok priekabių, – nekantriai sumurmėjo ji.

– Atsiprašau, – nuslopinės juoką tarė Parlabeinas. Įdomu, kiek kartų jis girdėjo bergždžias farų aimanas, kad visi žmonės vaikšto užsimerkę ir nepastebi jokios velniavos aplink...

– Tai kas ten įvyko?

– Dar anksti ką nors sakyti, bet panašu, kad tai tikrai nebuvo iš anksto apgalvota. Kadangi per grumtynes kambarys negalėjo būti taip nunio-kotas, Makgregoras mano, jog tai buvo nepavykės apiplėšimas.

– Bet tu ne.

– Aš to nesakiau.

– Sakei.

Tuo metu į kambarį grįžo Makgregoras, ir jie nutilo.

– Gerai, pone Parlabeinai, – tarė jis keistai maloniu, beveik linksmu